

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2023-2024 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
II. DÖNEM I. YAZILI SINAVI (ÜLKE GENELİ ORTAK)
TÜRKÇE
6. SINIF

**ÖĞLEN
OTURUMU**

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 16 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılmayacak durumdaysa öğretmeninize bildirin.
3. Oturum bilgisini cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. 1-14. soruların cevaplarını, cevap kâğıdındaki ilgili yuvarlağın dışına taşırmadan siyah kurşun kalemle işaretleyiniz.
5. 15 ve 16. soruların cevaplarını cevap kâğıdındaki ilgili alana taşırmadan okunaklı bir şekilde yazınız.
6. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını yıpratmadan siliniz.
7. Soru kitapçığı üzerine yapılan işaretlemeler ve yazılan cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.
8. Soru kitapçığındaki boş alanları soru çözümleri için kullanabilirsiniz.
9. Sınav 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilecektir. 1-15. sorular 6 puan, 16. soru 10 puandır.
10. Yanlış cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.

1. Aile üyelerinin hepsiyle tek tek vedalaştım, bu yüzden az daha uçağı kaçıracaktım.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki “az daha” sözünün anlamını karşılayan bir kullanım vardır? (6 puan)

- A) Ne olursa olsun, bu işi bugün bitirmeliyiz.
B) Karlı yolda yürürken neredeyse düşüyordum.
C) Sınıfın penceresini aniden açıp bahçeye baktı.
D) Bu soruya kısa sürede cevap vermeyi başardı.

2. Kardeşim beni üzdüğünü anlamış olacak ki ---- için bana bir dilim pasta getirdi.

Bu cümlede boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir? (6 puan)

- A) gönlümü almak
B) gönlü varmadığı
C) gönül koymak
D) gönlüne doğduğu

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili edatın cümleye kattığı anlam yay araç içinde yanlış verilmiştir? (6 puan)**

- A) Törende vatanımız için şehit düşenleri andık. (uğruna)
B) Kitabımı yarın getirmek üzere alabilirsin. (şart)
C) Arabası ile İğdır'a kadar gitti. (eşitlik)
D) Zaman bugün de su gibi akıp geçti. (benzetme)

4. Türkiye'nin ilk astronotu olan Alper Gezeravcı'nın uzay yolculuğu 19 Ocak 2024'te Türkiye saati ile 00.49'da başladı.

I
Astronotumuz 18 gün boyunca Uluslararası
II III
Uzay İstasyonu'nda çeşitli bilimsel deneyler
IV

yaptı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi türemiş yapıdır? (6 puan)

- A) I B) II C) III D) IV

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz zamir kullanılmıştır? (6 puan)

- A) Eve giderken oraya da uğrayalım.
- B) Düğüne hepimiz davet edilmiştik.
- C) Bu düşünceniz beni çok mutlu etti.
- D) Yarın tiyatroya kimler gelecek?

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde konuşurma (intak) sanatına başvurulmamıştır? (6 puan)

- A) Ey benim sarı tanburam (çalgı aleti)
Sen ne için inilersin
İçim oyuk, derdim büyük
Ben onun için inilerim
- B) Sordum sarı çiçeğe
Boynun neden eğridir
Çiçek dedi: Derviş Baba
Kalbim Hakk'a doğrudur
- C) Küçük bir çeşmeyim yurdumun
Unutulmuş bir dağında
Hiç kesilmeyecek suyum
Yıldızların aydınlığında
- D) Mecliste arif ol kelamı dinle
El iki söylerse sen birin söyle
Elinden geldikçe sen iyilik eyle
Hatıra dokunup yıkıcı olma

7. I. Bunu yaparken diğer oyuncular, kâğıda dokunamaması için ebeyi şaşırtmaya çalışırlar.
- II. Bu işlemden sonra bir oyuncu, ebe seçilir ve gözleri bağlı şekilde kendi etrafında üç tur döndürülüp bırakılır.
- III. "Ortayı Bul" adlı oyunda büyük bir kâğıda çember çizilerek kâğıt, duvara yapıştırılır.
- IV. Ebe, duvardaki kâğıdın tam ortasına parmağıyla dokunmaya çalışır.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur? (6 puan)

- A) III - II - IV - I
- B) III - IV - II - I
- C) IV - I - III - II
- D) IV - II - I - III

8. Aile, farklı konularda ortak kararların alındığı ve bu kararların birlikte uygulandığı bir kurumdur. İşleri ortak kararlarla yürütmek, aile üyelerinin birlik ve beraberliğine katkıda bulunacaktır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir? (6 puan)

- A) Birlik ve beraberliğin aileye katkısı
- B) Çocuğun başarısında ortak karar almanın rolü
- C) Ailede ortak karar almanın önemi
- D) Çocuğun doğru kararlar almasında ailenin etkisi

9. Mizah (gülmece) anlayışı kişiden kişiye farklılık gösterir. Arkadaşlarınızla güldüğünüz bir fıkrayı büyüklerinize anlattığınızda onlar sizin kadar gülmeyebilir. Şaka yapmak için tuzla şekerin yerini değiştirmeniz evdekiler tarafından komik bulunmayabilir. Bunun nedeni mizah anlayışının kültür, yaş, çevre, edinilen deneyimler gibi etkenlerle biçimlenmesidir.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir? (6 puan)

- A) Yapılan şakalar insanları incitmemelidir.
B) İnsanların kişiliğinin oluşmasında yaşadığı çevrenin etkisi vardır.
C) Güldürme yeteneği doğuştan gelir.
D) İnsanların mizah anlayışı bazı ölçütlere göre farklılaşır.

10. Aşağıdakilerin hangisinde anlatıcı diğerlerinden farklıdır? (6 puan)

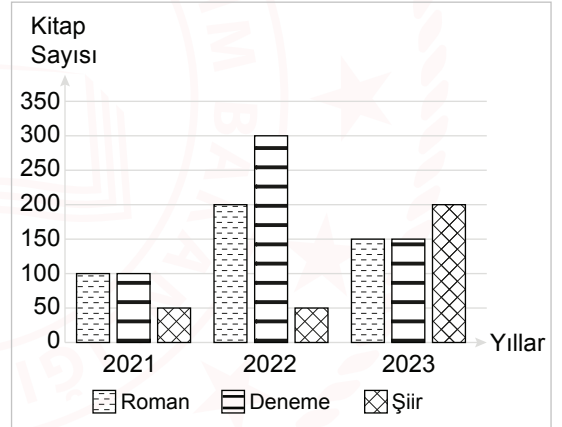
- A) Ses çıkarmadım. Elimdeki kitabı okur gibi yaptım. Sessizliğin ne kadar sürdüğünü hatırlıyorum.
B) Yaz tatilinden bu yana görüşemediğimiz için teyzemle deniz kıyısında yaptığımız gezintileri çok özleyorum. Umarım, bu yaz aynı gezileri yine yaparız.
C) İki dağ arasına gömülmüş bu mavi cennet, gözüne çok büyüleyici göründü. Gölün iki yanında uzanmış sedir ağaçlarının gölgesinde yavaş yavaş yürüdüm.
D) Sanırım on yaşındaydım. Arkadaşımla beraber lunaparka gitmiştik. O gün hayatımda unutamayacağım kadar eğlenmiştik.

11. (I) Ünlü tarihî yapıların en güzel örneklerinden biridir Süleymaniye Camisi. (II) İstanbul'un Süleymaniye semtinde bulunan yapı, bir tepenin üstündedir. (III) Liman yönünden İstanbul'a gelen herkesin ilk bakışta gözüne çarpacak bir çekiciliğe sahiptir. (IV) İnce ve zarif minareleriyle öteki yapılardan hemen ayrılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır? (6 puan)

- A) I B) II C) III D) IV

12. Aşağıdaki grafikte bir okul kütüphanesinden 2021, 2022 ve 2023 yıllarında ödünç alınan roman, deneme ve şiir türündeki kitapların sayıları verilmiştir.

Bu grafikten hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? (6 puan)

- A) Şiir türünde ödünç alınan kitap sayısı, verilen yıllarda her sene bir önceki seneye göre artmıştır.
B) 2022 yılında ödünç alınan roman sayısı, bir önceki yıla göre düşüş göstermiştir.
C) Deneme türünde ödünç alınan kitap sayısında 2023 yılında bir önceki yıla göre düşüş olmuştur.
D) Şiir türünde ödünç alınan kitap sayısı, verilen yılların hepsinde roman sayısından fazla olmuştur.

13. (I) İnsanlar, neredeyse 12 bin yıldır bitkilerin tohumlarını saklıyor. (II) Biyoçeşitliliği korumak için dünyanın pek çok ülkesinde tohum bankaları kurulmuştur. (III) Tohumlar bu bankalarda uzun süre saklanabiliyor. (IV) Ülkemizde de “Türkiye Tohum Gen Bankası” ve “Ulusal Tohum Gen Bankası” bulunmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır? (6 puan)

- A) I B) II C) III D) IV

14.

Trabzon, 25.10.2001

Bugünlerde senin eksikliğini çok hissediyorum. Bana ödevlerim konusunda yardım ettiğin, canım sıkıldığında benimle birlikte parka gelip oyunlar oynadığın zamanları çok özlüyorum. Seninle tekrar bir araya geleceğimiz günleri ipe çekiyorum. Ablacığım, bir an önce kavuşmak temennisiyle sağlıklı ve mutlu günler dilerim. Hoşça kal!

Bu parçada mektup türünün aşağıdaki özelliklerinden hangisi yoktur? (6 puan)

- A) Yazılan kişiye uygun bir hitapla başlar.
B) Mektubun sonunda iyi dilekler ifade edilir.
C) Uzaktaki kişiye duygu ve düşünceleri iletmek için yazılır.
D) Yazıldığı yer ve tarih, sağ üst köşede belirtilir.

15 ve 16. soruların cevaplarını cevap kâğıdınızdaki ilgili alanın dışına taşırmadan okunaklı bir şekilde yazınız.

15. Son yıllar da yöresel peynirlerin yanısıra tost peyniri adıyla satılan, görüntüsü kaşar peynirine benzeyen ürünler görmeye başladık.

Bu cümlede bazı sözcüklerin yazımlarında yanlışlık yapılmıştır. Yazımı yanlış olan sözcükleri belirleyip bu sözcüklerin doğru hâllerini cevap kâğıdınızdaki ilgili alana yazınız. (6 puan)

16. Türkçeyi yabancı sözcüklerin etkisinden korumak için yapılması gerekenlerle ilgili görüşlerinizi cevap kâğıdınızdaki ilgili alana yazınız. Yazınıza uygun bir başlık koyunuz. (10 puan)

CEVAP ANAHTARI

1. B
2. A
3. C
4. D
5. B
6. D
7. A
8. C
9. D
10. C
11. B
12. C
13. B
14. A

15. “yıllar da” sözcüğündeki -da bulunma hâl ekinin bitişik yazıldığı ve “yanısıra”nın ayrı yazıldığı öğrenci cevapları doğru kabul edilecektir.

Örnek Cevap:

yıllarda (3 puan)

yanı sıra (3 puan)

16. Öğrenci yanıtları, dereceli puanlama anahtarı kullanılarak öğretmen tarafından değerlendirilecektir.

Dereceli Puanlama Anahtarı

<p>Tam Doğru Cevap (10 Puan)</p>	<p>Türkçeyi yabancı sözcüklerin etkisinden korumak için yapılması gerekenlerle ilgili <u>en az</u> bir uygun öneri yazar (<i>Sadece bir tane uygun öneri yazmıştır ya da öğrencinin yazdığı pek çok öneri içerisinden en az bir tanesi uygundur.</i>) VE yazdığına uygun bir başlık koyar.</p> <p>Örnek Cevap 1:</p> <p style="text-align: center;">Yabancı Sözcüklerden Korunma</p> <p>Türkçeyi yabancı sözcüklerden korumak için bu sözcükleri günlük hayatımızda kullanmamalıyız. Günlük yaşamımızda Türkçe sözcükler kullanmaya dikkat etmeliyiz. Buna dikkat etmeyen arkadaşlarımızı uyararak onların da bu konuda bilinçlenmesini sağlayabiliriz.</p> <p>Örnek Cevap 2:</p> <p style="text-align: center;">Yabancı Kelimeler</p> <p>Günlük hayatta yabancı sözcüklerin Türkçeye etkisini azaltmak için eğitim kurumlarında bilgilendirici ve bilinçlendirici programlar düzenlenebilir. Bununla ilgili afişler hazırlanıp devlet kurumlarına asılabilir.</p> <p>Örnek Cevap 3:</p> <p style="text-align: center;">Öz Türkçe</p> <p>Yabancı dillerden alınan kelimelerin Türkçe karşılıklarını bulup bunları kullanmaya özen göstermeliyiz.</p> <p>Örnek Cevap 4:</p> <p style="text-align: center;">Dilimizi Koruyalım</p> <ul style="list-style-type: none">• Yabancı sözcüklerin yerine Türkçelerini tercih etmeliyiz.• Yabancı sözcük kullanan arkadaşlarımızı Türkçesini kullanması konusunda uyarmalıyız.
<p>Kısmi Doğru Cevap (7 Puan)</p>	<p>1. Türkçeyi yabancı sözcüklerin etkisinden korumak için yapılması gerekenlerle ilgili <u>en az</u> bir uygun öneri yazar (<i>Sadece bir tane uygun öneri yazmıştır ya da öğrencinin yazdığı pek çok öneri içerisinden en az bir tanesi uygundur.</i>) ANCAK yazdığına bir başlık koymaz.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">..... (<i>Boş bırakılan başlık</i>)</p> <p>Yabancı sözcüklerin Türkçeye yerleşmesini önlemek için yazarların ve basının hassas olması gerekir. Kitaplarda, gazetelerde ve televizyonlarda yabancı dilden geçmiş sözcüklerin kullanılmamasına dikkat edilmelidir.</p>

<p>Kısmi Doğru Cevap (7 Puan)</p>	<p>2. Türkçeyi yabancı sözcüklerin etkisinden korumak için yapılması gerekenlerle ilgili <u>en az</u> bir uygun öneri yazar (<i>Sadece bir tane uygun öneri yazmıştır ya da öğrencinin yazdığı pek çok öneri içerisinden en az bir tanesi uygundur.</i>) ANCAK yazısının başlığı uygun değildir.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">Yer İsimleri (Uygun olmayan başlık)</p> <p>Ülkemizde Bilim ve Sanat Merkezleri ile TÜBİTAK, projeler geliştirip Türk Dil Kurumunun kullanacağı öz Türkçe kelimelerden oluşan sözlükler hazırlayabilir. Ayrıca hazırlanan yeni uygulamalarla bir kelimenin kökeninin Türkçe olup olmadığı tespit edilebilir.</p>
<p>Yanlış Cevap (0 Puan)</p>	<p>1. Yazılanlar Türkçenin yabancı sözcüklerin etkisinden korunmasıyla ilgilidir ANCAK buna yönelik bir öneri ifadesi içermemektedir. Bu durumda başlık değerlendirilmeyecektir.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">Yabancı Kelimeler ve Dilimiz</p> <p>Türkçede pek çok yabancı sözcük vardır. Yabancı sözcükler çeşitli yollarla Türkçeyi olumsuz bir şekilde etkilemektedir.</p> <p>2. Yazılanlar Türkçeyi yabancı sözcüklerin etkisinden korumayla ilgili değildir. Bu durumda başlık değerlendirilmeyecektir.</p> <p>Örnek Cevap 1:</p> <p style="text-align: center;">İletişimin Gücü</p> <p>İletişim kurduğumuz herkesi dikkatle dinlemeliyiz. Böylece kelime hazinemizi zenginleştirmiş oluruz.</p> <p>Örnek Cevap 2:</p> <p style="text-align: center;">Teknoloji ve Yalnızlık</p> <p>Teknoloji bağımlılığı insanı toplumdan koparır. Yaşantımız bireysel bir hâl alır. Yalnızlaşarak yaşama sevincimizi kaybederiz.</p> <p>3. Türkçeyi yabancı sözcüklerin etkisinden korumayla ilgili bir başlık yazar ANCAK bir metin yazmaz.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">Türkçemizi Koruyalım!</p> <p>..... (Boş bırakılan cevap)</p>
<p>Boş Cevap (0 Puan)</p>	<p>Cevap alanı tümüyle boş bırakılır.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">..... (Boş bırakılan başlık)</p> <p>..... (Boş bırakılan cevap)</p>